

průkazu, že došlo k převodu akcií, tak že jde jen o průkaz prima facie. Důležitou jest i další stať tohoto komentáře, citovaná v rekursu, podle níž oprávněný má se postarati o to, by zápis odpovídal pravému stavu právnímu. Z toho vyplývá, že ustanovení čl. 183 odstavec druhý po případě 223 sloužiti má zájmům společnosti v ten způsob, by tato nebyla nucena, zkoumati v každém případě oprávněnost osoby, jež zapsána jest v knize akcií jako vlastník akcií. To praví ostatně i odstavec třetí čl. 183, ponechávaje zároveň společnosti právo, zkoumati tuto oprávněnost. Tím není vyloučena zásada poctivosti a víry, jež platí pro veškeren život obchodní. Ví-li akciová společnost, t. j. vědí-li zákonní její zástupci, že osoba, zapsaná v knize akcií, není jich vlastníkem, a že zápis ten neodpovídá skutečnosti, nemůže se dovolávati předpisu čl. 183 odstavec druhý, nýbrž musí přihlídnouti ke skutečnému stavu, jí známému, zejména nesmí nesprávného zápisu toho využití na újmu skutečných akcionářů. Žalující strana tvrdila skutečnosti, podle nichž bylo známo žalované společnosti, že Alfred W., jenž na valné hromadě rozhodl 300 hlasy z 532, nevládl a nemohl právem vládnouti akciemi, na něž připadalo oněch 300 hlasů, ježto akcií těch neměl, a že nesprávným postupem při svolání a řízení valné hromady se stalo, že rozhodl hlasy na ně připadajícími zástupce W-a, dále že účelem tohoto nesprávného jednání bylo, by žalobkyně jako akcionářka byla zkrácena na svých právech. Jde o závažné okolnosti, jež, budou-li prokázány, mohou míti důležitý význam pro řešení sporu ve smyslu žalobní prosby. Odvolací soud nařídil proto právem doplnění řízení zjištěním těchto okolností, bez něhož není možné správné rozhodnutí sporu. Poukazuje-li rekurs na nutnost souhlasu správní rady k převodu akcií, odkazuje se na tvrzení žalující strany, podle něhož usnesla se správní rada žalované společnosti, že 3000 akcií W-ových nesmí se účastniti valné hromady hlasy na ně připadajícími, pokud nestalo se usnesení, zač a komu byly prodány. I z toho vyplývá nutnost zjistiti správnost tohoto tvrzení. Z toho pouze, že W., po případě jeho zástupce hlasoval na valné hromadě jako majitel oněch 3000 akcií, nelze ještě souditi, že akciemi těmi právem vládl, a že tím bylo vyhověno zákonu.

Čís. 4874.

Výbuch třaskaviny v nádražním skladě jest příhodou v dopravě.

Ručení dráhy za škodu, nebyla-li třaskavina dopravována v t. zv. francouzské bedně.

Jakým způsobem mají jednotliví účastníci hraditi způsobenou škodu, lze posouditi pouze podle hmotněprávních předpisů §§ 1301, 1302, 1304, 896 obč. zák., nikoliv dle Šu 273 c. ř. s.

Je-li namítána v řízení o důvodu nároku nepřiměřenost výše požadované náhrady, jest rozhodnutí o útratách odložit, až bude zjištěna výše nároku.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1925, Rv II 85/25.)

Na firmu H. došla bedna třaskavin, již její zřízenec v nádražním skladě otevřel a, přezkoumaj obsah, opět zavřel. Krátce po té bedna vy-

buchla a žalobce byl výbuchem těžce poraněn. Žalobu o náhradu škody proti dráze a firmě H. odůvodňoval žalobce ohledně prvžalované tím, že šlo o příhodu v dopravě, ohledně druhé žalované pak mimo jiné tím, že použila k otvírání bedny nezdatného zřízence. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal žalobní nárok proti první žalované co do důvodu polovicí, proti druhé žalované jednou desetinou po právu. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce, i obou žalovaných napadený rozsudek potvrdil. N e j v y š š í s o u d nevyhověl odvolání žalovaných, k odvolání žalobcovu pak uznal žalobní nárok co do důvodu proti oběma žalovaným zcela po právu, a vyhradil rozhodnutí o útratách konečnému rozsudku.

D ů v o d y:

Prvý žalovaný spatřuje vadu řízení v tom, že nebyla připuštěna jeho otázka na znalce, zda by bylo k výbuchu došlo, i kdyby zásilka třaskavých látek bývala balena dle předpisu v t. zv. francouzské bedně, a navrhuje nový výslech znalců o této otázce. Navrhovaného doplnění není třeba. Onu otázku by znalci nebyli mohli zodpovědět ani kladně, ani záporně, neboť nejsou vševědoucí. Tvzení, že odpověděním oné otázky by bylo vyšlo na jevo, že balení ve francouzské bedně jest předepsáno jenom jako ochrana proti vlhkosti a nikoliv proti výbušnosti, takže porušení tohoto předpisu není s výbuchem v příčinné souvislosti, jest zřejmě nesprávné. Podle příl. C I c a § 54 (2) A žel. dopr. ř. jest balení ve francouzské bedně podmínkou pro připuštění třaskavých látek k dopravě pro jejich nebezpečnou výbušnost a má za účel, aby se bedna nestala za dopravy seschnutím prken netěsnou, a vnitřní ucpávka, záležející z dřevěné moučky neb pilin, nemohla vypadávati. Právě proto, že v tomto případě nebyla bedna dle předpisu zhotovena z prken v sebe zasazených, a jejich prostřední část nebyla spojena zoubky neb lištou, utvořila se mezi prkny spára, již vypadly drtiny, a objevil se, jak jest zjištěno, úbytek váhy. Ani v tom nelze dovolání prvního žalovaného přisvědčiti, že výbuch bedny v nádražním skladišti nebyl příhodou v dopravě dle §u 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Odvolací soud poukázal správně na to, že k dopravě podle tohoto zákona náleží všechny úkony, kterých doprava vyžaduje, tedy také úkony přípravné a úkony dopravu zakončující; k těmto pak náleží i vydání zásilky straně v nákladním skladišti, při němž právě nastal výbuch. I vydávání nákladu stranám jest pod vlivem parního pohonu železniční dopravy, neboť parní pohon má za následek veliký vzrůst nákladů a nutný kvap při práci, jež způsobují, že manipulace se stává šablonovitou, a jednotlivým, zvláštní pozornost vyžadujícím nákladům se nevěnuje tolik pečlivosti, kolik by bylo třeba, dále že bývá obtížno zjistiti pravou příčinu příhodivších se úrazů a provésti důkaz o jejich zavinění. Ježto výbuch bedny jest příhodou v dopravě, mohla by se dráha sprostiti ručení za žalobcův úraz jenom, kdyby dokázala některý z vyvíňujících důvodů §u 2 zákona čís. 27/1869. Protiprávní jednání výrobce a odesílatele bedny, nedovolené obchodování firmy a neopatrnost zřízence této firmy Egona L-a nejsou takovými důvody, neboť dráha mohla se před nimi ochrániti tím, že by byla přepravu bedny odmítla pro zřejmé vady obalu, a že by byla ne-

bezpečné manipulování L-ovo s bednou ve svém skladišti nedovolila. K vyvrácení námitky, že není zvláštního předpisu, jakým způsobem měli železniční zřízení s bednou začít, a že nelze od nich požadovati více, než přesné plnění zvláštních předpisů, které prý jsou provedením obecných předpisů občanského zákoníku, stačí poukázat na § 55 železničního provozního řádu ze dne 16. listopadu 1851, čís. 1/52 ř. zák., jenž ukládá železničním zaměstnancům výslovně za povinnost, by zachovávali všichni možnou opatrnost a pozornost i tam, kde služební předpisy ničeho neustanovují. Jelikož tu není zákonného vyvíňujícího důvodu, ručí dráha žalobci za celou jeho škodu. Spoluvinu dalších osob nemá pro její poměr k žalobci významu, nýbrž jenom pro její poměr k těmto osobám potud, že dráha může proti nim uplatňovati částečnou náhradu placené částky dle §§ 1302 a 896 obč. zák., což platí jak ohledně osob, jež nejsou žalovány, tak ohledně spolužalované firmy H. Proto bylo uznati, že žalovaný erár co do důvodu jest žalobci práv z celé škody a to rukou společnou a nedílnou s druhým žalovaným, neboť i dovolání firmy H. jest bezdůvodné, a dlužno přisvědčiti dovolacím vývodům žalobce i finanční prokuratury, že tato firma ručí za úraz žalobcův již dle §u 1315 obč. zák. Pověřilať manipulací s výbušnou bednou v nádražním skladišti asi 18 let starého Egona L-a, jenž se k tomu ukázal naprosto nezpůsobilým. Spolehlivost, osvědčená v obchodu galanterním zbožím, neučinila ho ještě způsobilým k zacházení s výbušnými látkami; to vyžadovalo zvláštní schopnosti a zkušenosti (§ 1299 obč. zák.). Těch Egon L., jak bylo zjištěno a výsledek ukázal, neměl; proto musí býti pokládán v této příčině za osobu nezdatnou a firma ručí za následky výbuchu, zaviněného nezdatností L-ovou při obstarávání jejích záležitostí. Ručí-li spolužalovaná firma za následky výbuchu již dle §u 1315 obč. zák., není třeba se vůbec zabývati dalšími spornými otázkami, zda je zodpovědnou také dle §u 1311 obč. zák., poněvadž nedovoleně obcho- dovala třaskavými látkami, a zda je příčinná souvislost mezi tímto nedovoleným obchodováním a výbuchem. Také ručení druhé žalované jest solidárním, a to dle §§ 1301 a 1302 obč. zák., poněvadž se nedá zjistiti podíl, který má na škodě její zavinění a zavinění jiných osob. Činnost každé jednotlivé z osob, v tomto případě ze provinivších, zavinila výbuch a celou žalobcovu škodu; lze sice odstupňovati přibližně míru zavinění, ale nelze rozdělit škodu na části, jež by připadaly na jednotlivé činnosti. Důkazního předpisu §u 273 c. ř. s. nelze zde použiti, neboť ten týká se pouze číselného zjištění nároku, jehož právní důvod byl již uznán. Jakým způsobem mají jednotliví účastníci hraditi škodu, lze posouditi pouze podle hmotněprávních předpisů §§ 1301, 1302, 1304, 896 obč. zák. Jestliže podíly jednotlivých činností na škodě se nedají zjistiti, ručí poškozenému dle velícího předpisu §u 1302 obč. zák. všichni vinníci solidárně, a jest jim ponecháno, aby se dohodli mezi sebou o rozdělení náhrady. Rozhodnutí o útratách spočívá na §§ 52 druhý odstavec a 393 poslední odstavec c. ř. s. Vzhledem na namítanou nemírnou přemrštěnost zažalovaného nároku musilo býti rozhodnutí o útratách odloženo, až bude výše jeho zjištěna, což připouští nezjitelnost rozsudku prvního soudu, jež se vztahuje i na rozsudky, vynesené v opravném řízení.